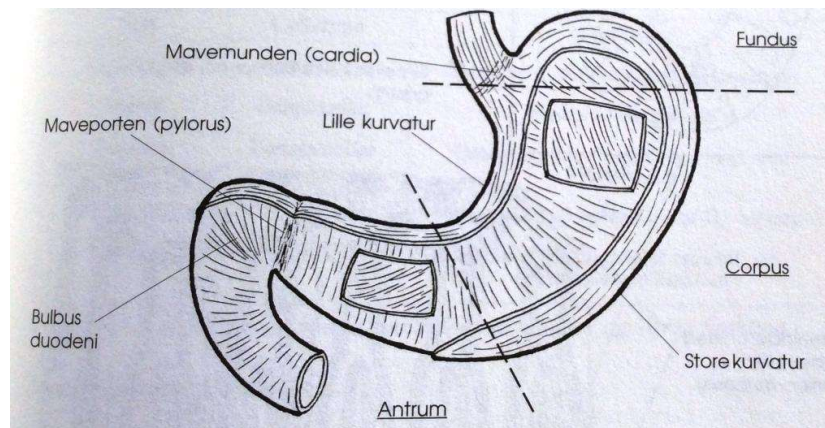

[mavesækken]

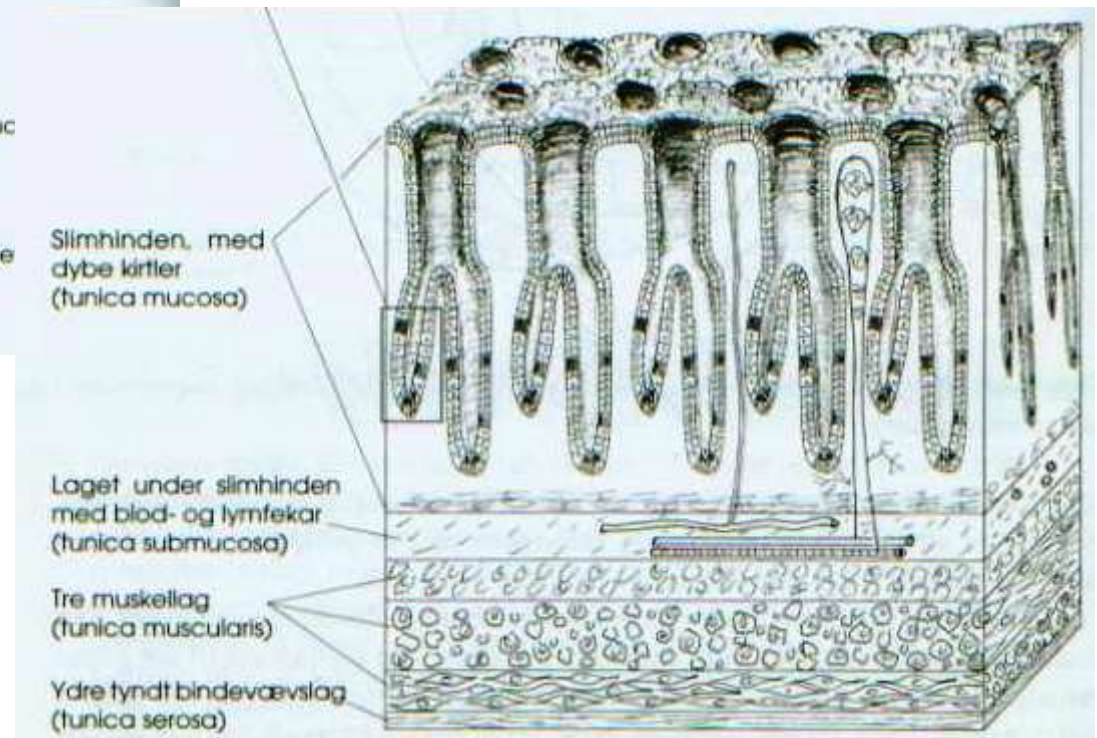
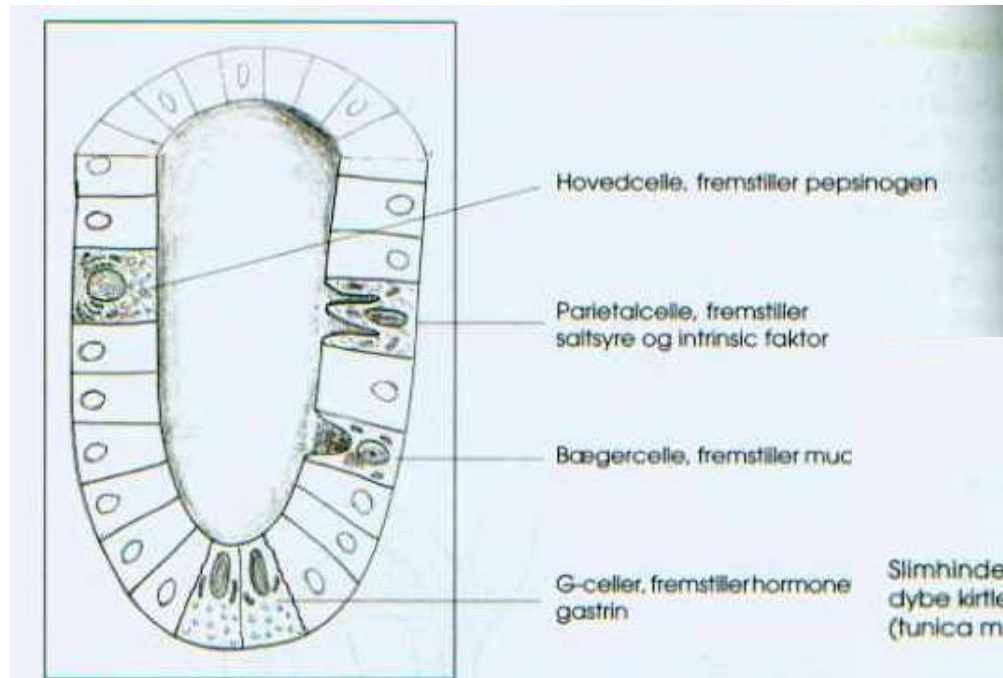
Midlertidigt oplagringssted (1½ L føde –
tømning af få ml pr peristaltisk bølge)

Fordøjelse – ælter vha. tre lag glat
muskulatur

Bakteriefilter vha. lysozym

[celletyper i mavesækken]

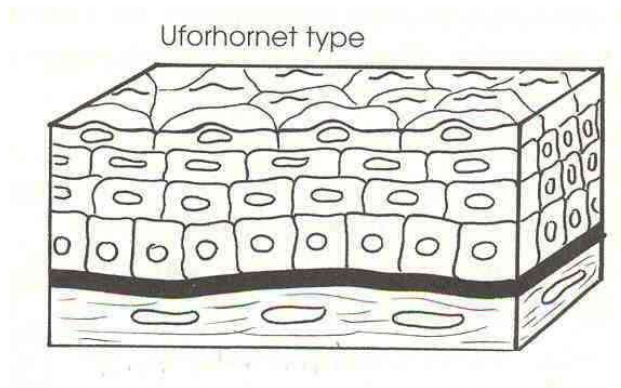
[celletyper i mavesækken]

Stof	Celletype	Funktion
Pepsinogen	Hovedceller	Forstadie til det proteinspaltende pepsin
Mucin	Bægerceller	Beskytter slimhinden
Saltsyre	Parietalceller	Omdanner pepsinogen og virker som bakteriefilter
Intrinsic factor	Parietalceller	Medvirker ved optagelsen af B12-vitamin
Gastrin	Endokrine celler (G-celler)	Hormon der regulerer parietal- og hovedcellernes funktion

[mavesækkens histologi]

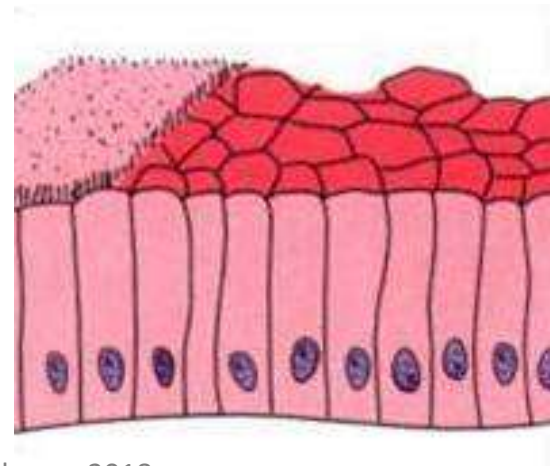
Mundhule, svælg og spiserør:

Flerlaget pladeepitel uden forhorning

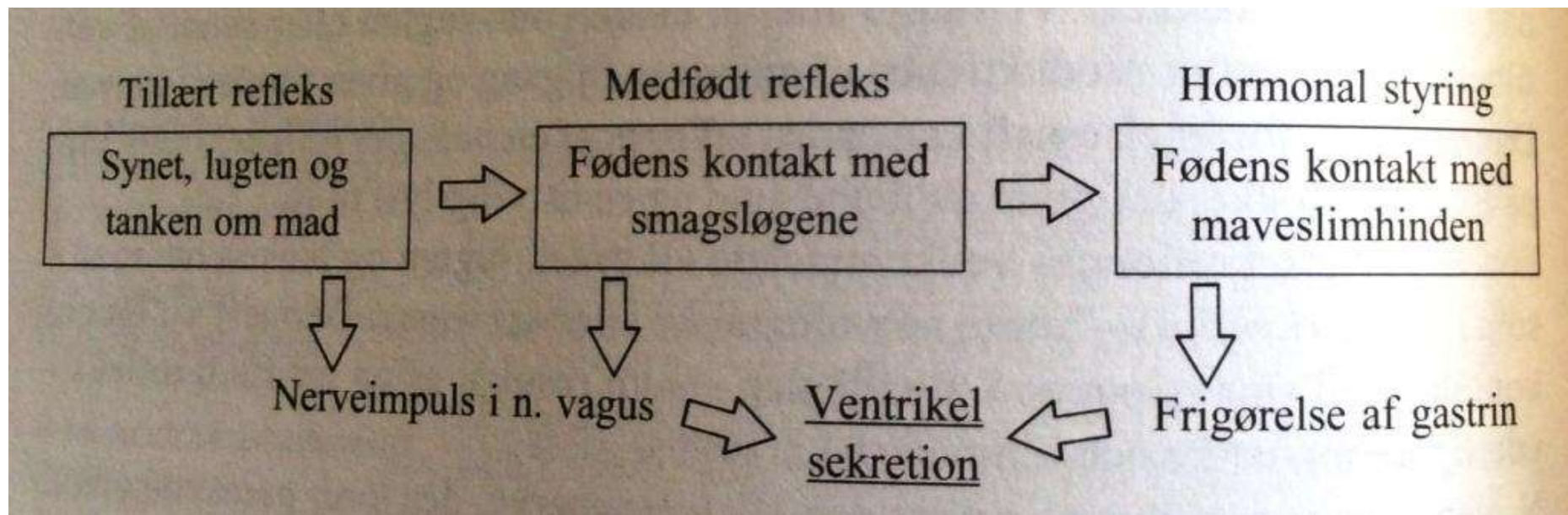
Mavesæk:

Enlaget cylinderepitel

[ventrikelsekretion]

Dannelse af ventrikelsekret starter længe før maden når mavesækken

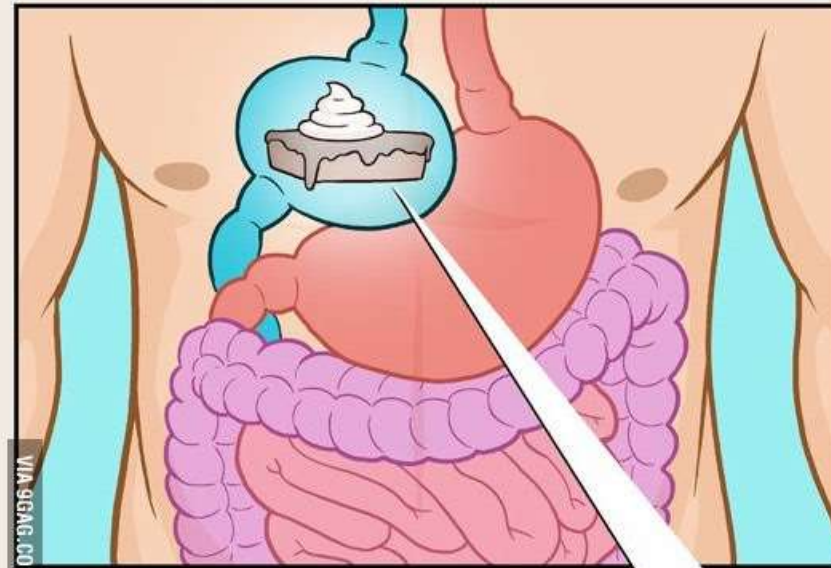
[ventrikelsekretion]

Betinget refleks

- Mundvand løber
- Rumlen i maven

[ventrikelsekretion]

Dessert Stomach

*A secondary organ reserved solely for when the primary stomach is full but you still really want to get that Chocolate Volcano Brownie because it just looks **SO GOOD**.*

© Katrine Ydegaard · Solrose · 2018

[ventrikeltømning]

Peristaltik øges af AcK (frigives fra parasympatikus) og via gastrin

Øget peristaltik -> øget ventrikeltømning

Udspiling af nederste del af mavesækken stimulerer ventrikeltømning

Hæmmes via kostens indhold, neural stimulering, emotionelle stimuli

[halsbrand]

- Mavemunden kan ikke holde tæt -> tilbageløb
- Smerter lige under eller bag sternum grundet irritation af spiserørets slimhinde
- Symptomer forværres ved liggende eller foroverbøjede stillinger
- Årsager: spiserørsbrok, svagt diaphragma, problemer i mavesæk eller tolvfingertarm m.fl.

[for lidt mavesyre..]

Symptomer:

- Træthed efter måltider
- Smerter
- Oppustethed og bøvsen kort efter måltider
- Manglende appetit
- Forkærlighed for sure fødevarer
(citrusfrugter, æblejuice, syltede agurker)

[for meget mavesyre..]

Symptomer:

- Svie og smerte
- Halsbrand
- Forværring ved sult
- Lindring ved slimholdige fødevarer (fx mælk og bananer)
- Forværring ved sure fødevarer (citrusfrugter, æblejuice, syltede agurker)

[mavesækken og alkohol]

© Katrine Ydegaard · Solrose · 2018

32

[mæthed]

Indtrædende mæthed

- Udspiling af mavesækken
- Mave-tarm hormoner
- Blodsukker og insulin
- Smag og tygning

Tidlig mæthedsfase

Senere mæthedsfase

[mavehjernen]

Strukturelle og kemiske ligheder med hjernen

Omtales også som 'den anden hjerne'

Den enteriske nervesystem – ENS

Kommunikerer med hjernen via det autonome nervesystem

[hjertehjerne]

- Nyeste forskning viser at hjertet indeholder 60% neurotransmittere, som signalerer til hovedhjernen og mavehjernen om vores følelsesmæssige tilstand
- <http://davidjaeger.dk/hjertekohrens/index.html>
- <https://www.heartmath.org/>
- Tjek Dr. J. Andrew Armour

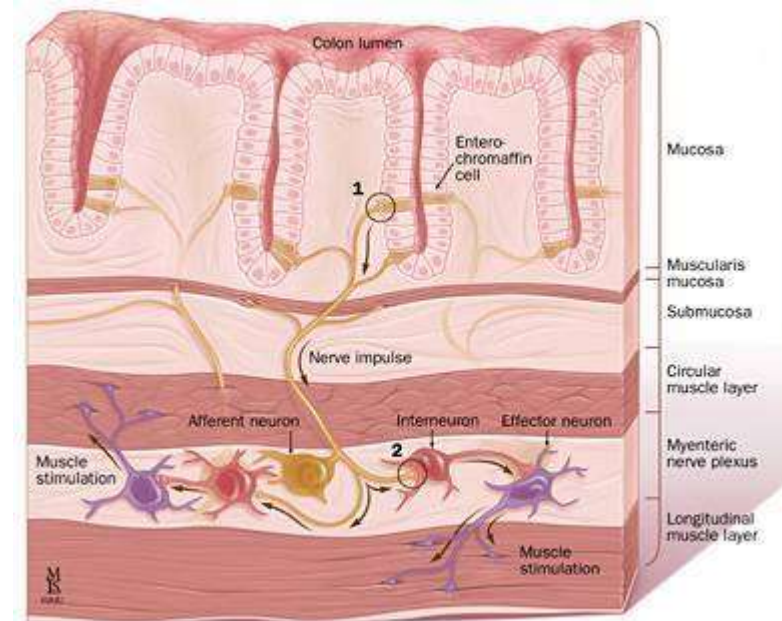
[det enteriske nervesystem]

To lag:

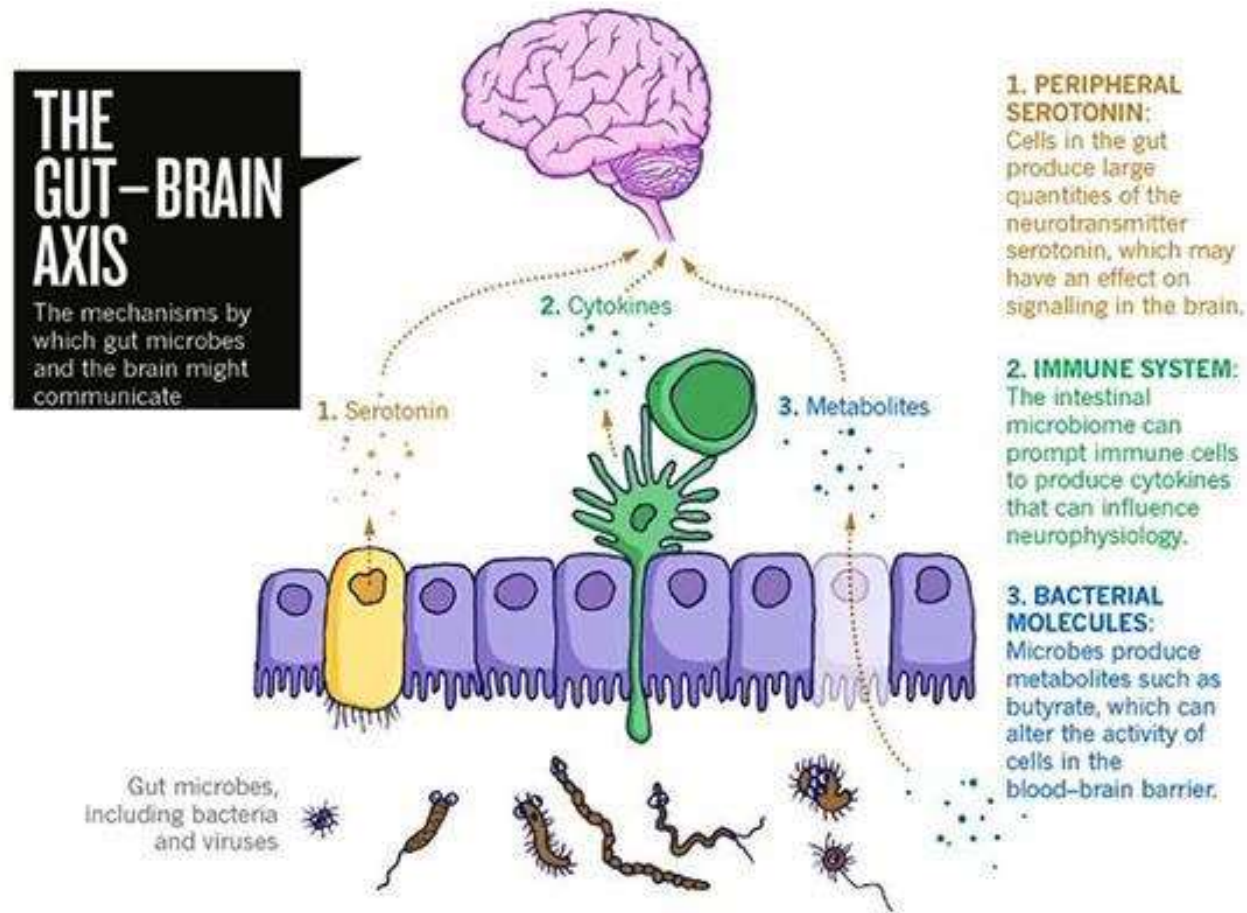
- Et lag mellem tarmvæggens to muskellag
- Et lag lige under slimhinden

Strækker sig gennem hele fordøjelseskanalen

ENS styrer og overvåger alle aspekter af nedbrydning og optagelse af føden

[den nyeste forskning på ENS]

[serotonin]

95% af kroppens serotonin befinder sig i
tarmsystemets nervesystem

Neurotransmitter

Depression: lavt serotonin niveau ses hos
nogen

Dannes ud fra aminosyren tryptofan i kosten

[serotonins påvirkning på ENS]

- Påvirker fordøjelsesfunktionerne
- Sekretion af fordøjelsesenzymer
- Påvirker peristaltikken
- Regulerer væskebalancen
- Påvirker immunaktiviteten
- Regulerer slimafsondringen
- Celler proliferation (celledeling og –vækst)
- Transmission af nervesignaler fra neuroner i tarmslimhinden
- Udskilles ved fysisk neural påvirkning

[serotonins påvirkning på CNS]

- Godt humør
- Smertestillende
- Behageligt
- Nedsætter appetitten
- Normal vægt
- Beroligende
- Afstressende

[ENS og antidepressiva]

Serotonin niveau

- > normal psykisk balance
- > muligvis involveret i depressioner

Antidepressiva fungerer ved at hæmme den præsynaptiske reabsorption af serotonin

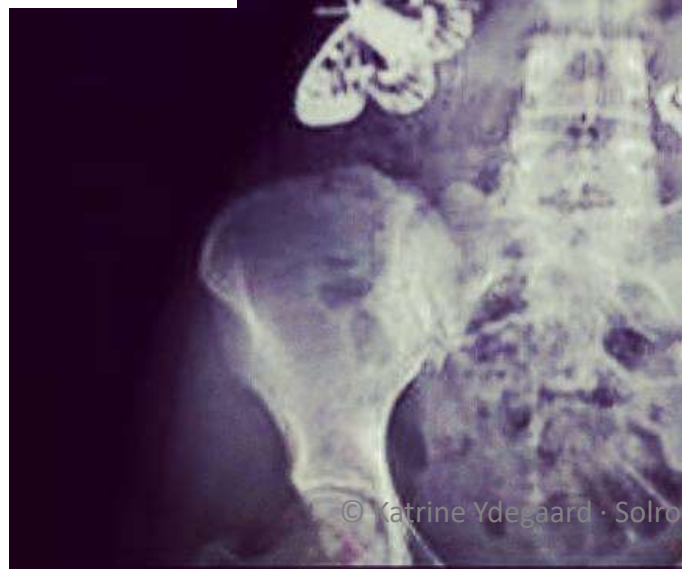
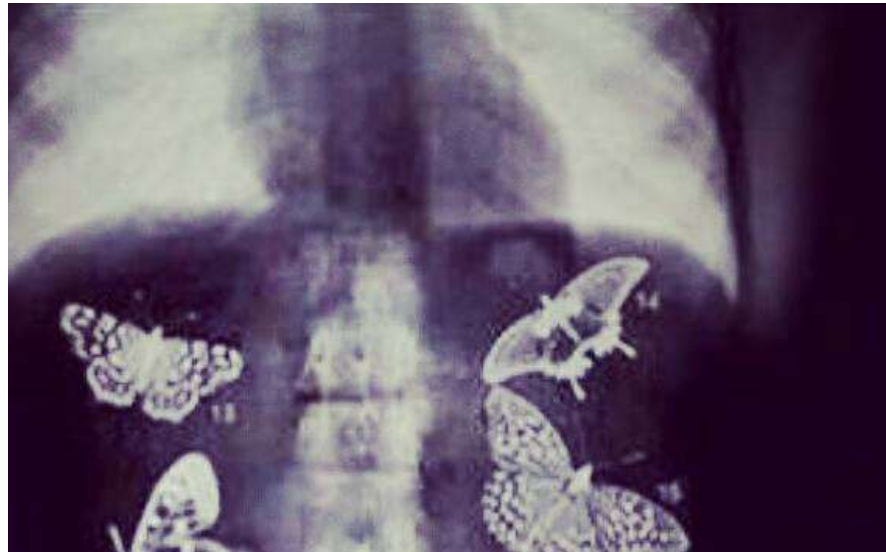
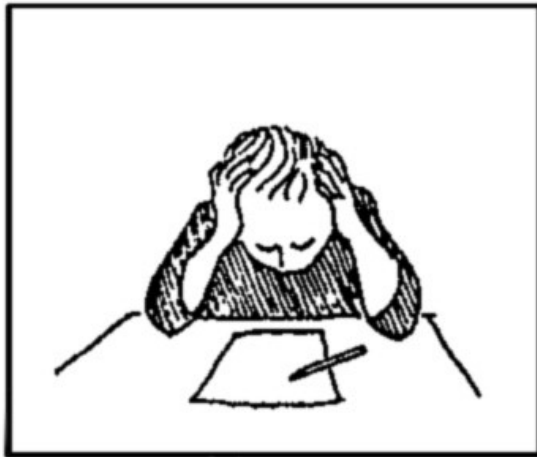
Ordinering af antidepressiva mod mave-tarmsygdomme

[maven og følelserne]

© Katrine Ydegaard · Solrose · 2018

[maven og følelserne]

© Katrine Ydegaard · Solrose · 2018

43

Tiffany H. '10

[maven og følelserne]

[forelskelse er en tvangstanke]

Hormon	Hormonniveau ved OCD*	Hormonniveau ved forelskelse*	Effekt
Serotonin	40 % lavere	40 % lavere	At lytte overdrevent til egne følelser
Kortisol	Signifikant højere	Signifikant højere	Moderat stress hjælper os med at skabe social kontakt
Testosteron - Mænd - Kvinder	Muligvis lavere	Lavere Højere	Lavere sexdrive Højere sexdrive

*I forhold til normalen

[opkastning]

- Køre- og søsyge
- Medicin (morfin, digitalispræparater)
- Graviditet
- Stærke smerter, psykisk chok, synet af noget ulækkert
- Hjerneskader/sygdom i hjernen – øget tryk i kraniet
- Indsnævring i fordøjelsessystemet

Dyb indånding efterfulgt af kraftig kontraktion af bugvæggens muskulatur

[opkastninger]

Alment symptom ved problemer i fordøjelsessystemet

Type af opkast	Problem
Ufordøjet	Forsnævring i spiserør eller omkring mavemund
Delvist fordøjet og stærkt lugtende	Forsnævring ved maveporten
Tyndt/surt	Mavesår
Grønligt	Galdeveje eller bugspytkirtel
Blodigt	Kraftig blødning i spiserør, mavesæk eller maveport
Sort og kaffegrumslignende	Mindre, sivende blødning